

SLOVENSKA GOSPODINJA

izhaja 3. soboto v mesecu in velja na leto 3 K

Leto IX.

V Ljubljani, 19. julija 1913.

Štev. 7.

Slovenskim gospodinjam!

»Slovenska Gospodinja« razpisuje spet
Kolinske kave odjemavkam cen deset.

Do konca meseca avgusta čas je le,
da ji odpošljete nabrane lističe.

Potem bo desetero knjig spet razdelila
njim, ki od njih je največ lističev dobila.

GUY DE MAUPASSANT:

Prijatelja.

(Prevel dr. V. Zupan.)

Paris je bil obkoljen, izstradan v zadnjih izdihljajih. Vrabcí so postali že kaj redka prikazen na strehah, in zmanjkovalo je že podgan po kanalih. Ljudje so jedli, kar se je le jesti dalo.

Gospod Morissot, urar po poklicu, se je žalostno izprehajal nekega jasnega januarskega jutra po zunanjem bulvárju. Roke v žepih svoje uniforme¹⁾ in s praznim želodcem. Kar se ustavi

¹⁾ Večina Parižanov je za časa nemškega obleganja služila v »narodni gardii«.

pred sotrpinom, v katerem je spoznal starega prijatelja. To je bil gospod Sauvage, ki se je bil svoj čas z njim seznanil ob bregu reke.

Predno je izbruhnila vojska, je Morissot vsako nedeljo odhajal z doma ob jutranji zarji, bambusovo palico v roki in škatlo iz belega pleha na hrbtu. Sédel je na vlak, ki pelje proti Argenteuilu, izstopil v Colombes in šel potem peš k Marantskemu otoku. Komaj je došel na ta kraj svojih sanj, je že začel loviti ribe in jih je lovil do noči.

Vsako nedeljo pa je tam tudi dobil majhnega, debelega in dobrovoljnega možička, gospoda Sauvageja, trgovca iz ulice Notre Dame de Lorette, prav tako strastnega ribiča. Presedela sta velikokrat pol dneva drug zraven drugega s trnkom v roki in bingljala z nogami nad vodo, tako sta postala prijatelja.

Zgodilo se je, da kakšen dan nista črhnila besede. Včasih sta se tudi pogovarjala; razumela pa sta se prav dobro tudi brez besed, kajti njuna nagnjenja so si bila podobna, in enaki so si bili njuni občutki.

Spomladi, tako-le ob desetih dopoldne, ko je pomlajeno solnce izvabilo nad mirno reko one lahne oblačke, ki so izginjali s tokom, in se vpiralo v hrbet obeh strastnih ribičev s svojo blagodejno toploto, je dejal Morissot večkrat svojemu sosedu: »To je užitek, kaj?«

In gospod Sauvage je odgovoril: »Kaj boljšega si ni mogoče misliti.«

In to jima je zadostovalo popolnoma, da sta se razumela in spoštovala.

In jeseni, proti večeru, ko je nebo, okrvavljeno od zahajajočega solnca, metalo v vodo slike škrlatnordečih oblakov, pokrivalo s purpurjem vso reko, razplamenilo vse obzorje, obsvetilo oba prijatelja, da sta bila, kakor v rdečem ognju, in zlatilo vrhove dreves, kjer je že rumenelo listje, in ki so že drhteli v slutnji, da se bliža zima, se je gospod Sauvage ozrl s smehljajem na Morissota in dejal: »Kakšen prizor!«

In Morissot je odgovoril ves navdušen, ne da bi obrnil oči od svojega plavajočega zamaška: »To je kaj drugega nego pariški bulevár, kajne?«

Kakor hitro sta se spoznala, sta si krepko stisnila roké, oba zelo ganjena, da sta se srečala v tako izpremenjenih okol-

Zahtevajte Molinsko cikorijo

nostih. Gospod Sauvage je globoko vzdihnil in zašepetal: »Kakšni dogodki!«

Gospod Morissot, zelo potrta, je tožil: »In kakšno vremel Danes je prvi lep dan letos.«

Nebo je bilo resnično čisto modro in polno svetlobe.

Stopala sta dalje drug poleg drugega, zatopljena v sanje in žalost. In Morissot je spet izpregovoril: »In ribárjenje? Kakšen lep spomin! Kaj?«

Gospod Sauvage je vprašal: »Kdaj se pač spet vrneva tja?«

Vstopila sta v majhno kavarno in izpila vsak en absint, nato sta nadaljevala svoj izprehod po uličnem tlaku.

Kar se Morissot vstavi: »Kaj, ko bi ga še eno čašico?«

Gospod Sauvage se ni branil: »Kakor želite.« In vstopila sta v drugo kavarno.

Ko sta odhajala, sta ga imela precèj v glavi, kakor pač ljudje, ki so tešč, a imajo poln želodec alkohola. Bilo je toplo. Prijeten veterček ju je božal po licih.

Gospod Sauvage, ki je na toplém zraku postal še bolj omamljen, se je ustavil: »Kaj pa, ko bi šla tja?«

»Kam pa?«

»Ribe lovit, vendar!«

»Kam pa neki?«

»K našemu otoku vendar! Francoske prednje straže so pri Colombes. Poznam polkovnika Dumoulina; prišla bova skoz brez vseh sitnosti.«

Morissot je zadrhtel poželjenja: »Prav! Jaz sem zraven.« In razšla sta se, da vzameta vsak svoje ribarsko orodje.

Uro pozneje sta stopala vštric po véliki cesti. Kmalu sta prišla do vile, kjer je bival polkovnik. Smehljaj se je njuni prošnji in dal dovoljenje njuni čudni želji. Stopala sta spet naprej, v rokah listek, ki jima je dovoljeval prehod.

Kmalu sta prišla mimo prednjih straž in skozi zapuščene Colombes in se nahajala ob robu malih vinogradov, ki so se nižali proti Seini. Bilo je okrog enajstih.

Vasica Argenteuil, ki jima je ležala nasproti, je bila videti mrtva. Višine Argemontske in Sannoisske so gospodovale nad vso pokrajino. Velika planjava, ki se razprostira do Nanterreja, je bila prazna, čisto prazna s svojimi golimi češnjami in svojo sivo zemljo.

Gospod Sauvage je pokazal s prstom na one vrhove in zamrmral: »Tam gori so Prusi!« In tesnoba se je polotila obeh prijateljev pred tem zapuščenim krajem.

Prusi! Nikoli jih še nista bila videla, pač pa sta čutila, da se nahajajo tu okoli Pariza že dolge mesece, da uničujejo Francijo, ropajo, ubijajo, krotijo z gladom, nevidni in vendar vsegamogočni. Nekakšen boječ predsodek se je mešal s sovraštvom, ki sta ga gojila do tega neznanega in zmagovitega naroda.

Morissot je zajecjal: »Kaj pa, ko bi jih srečala?«

Gospod Sauvage pa je odgovoril z ono pariško šaljivostjo, ki je prišla vzlic vsemu na dan: »I kaj? Povabila bi jih na pečene ribe.«

Vendar sta se obotavljala, ko je bilo treba iti na prosto plan, ustrahovana od tišine vsega obzorja.

Končno se je odločil gospod Sauvage: »Torej naprej! pa previdno!«

In pomikala sta se po enem izmed vinogradov dol, sključena, plazeča se, in iskala grmičevja, da bi ju krilo, z nemirnim očesom in napetim sluhom.

Ostal je še pas gole zemlje, ki sta morala še preko nje, če sta hotela priti do reke. Spustila sta se v tek in kakor hitro sta dosegla breg, sta se skrila v suho trsje.

Morissot je pritisnil svoje lice k zemlji, da bi poslušal, če ni kakih korakov v bližini. Slišal ni ničesar. Bila sta samá, čisto samá.

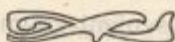
Pomirila sta se in začela loviti.

Marantski otok, ki je ležal pred njima, ju je zakrival pred drugim bregom. Mala restavracijska hišica je bila zaprta; bila je videti, kakor bi bila zapuščena že več let.

Gospod Sauvage je ujel prvega globóčka. Morissot je ulovil drugega in od trenutka do trenutka sta vzdignila kvišku svoja trnka z majhno srebrno ribico, ki se je premetavala na koncu vrvice: resnično, ribolov je bil naravnost čudovit.

Spuščala sta ribe pazljivo v zelo gosto mrežo, ki sta jo imela v vodi pri svojih nogah. In oba je navdajala silna nepopisna blaženost, tista radost, ki navda človeka, kadar si lahko spet privošči zabavo, ki jo je pogrešal dolgo časa.

(Konec prihodnjič.)

Zahtevajte Molinsko žitno in sladno kavo!

A. M. K.:

Josipina Turnogradska.

Njeno življenje in delo.

(Dalje.)

»**Z**vestoba do smrti« obdeluje zgodovinsko snov o Nikolaju Zrinjskem. Hrabri branitelj Sigeta, Nikola Zrinji, brani s svojo trumo malo trdnjavo proti mnogoštevilni turški vojski. V skrajni sili sklene Zrinjski odpreti vrata in udariti med sovražnike. Njegov navdušeni govor dvigne vse junake na boj: le neki mlad mož je obupoval; imel je mlado ženo in se je bal, da pride živa Turkom v roke. Zato jo sklene umoriti, predno odide, in jo tako rešiti iz turških rok. Že hoče izvršiti svojo namero, toda ona ga prosi, naj jo pusti, da se z njim bojuje do smrti. Vzame jo s seboj in gresta skupaj v boj. V eni vrsti se borita proti Turkom in padeta skupaj v boju. Tako sta si bila zvesta do smrti.

Spomin na Nikolaja Zrinjskega in njegove junake se je mnogo ponavljal v hrvatski književnosti te dobe, in narodna domišlija je okrasila njegovo junaško obrambo Sigeta z raznimi povestmi. Podobna povest je tudi ta, ki kaže zopet slovansko žensko hrabrost; Josipina Turnogradska je rada opisovala take junaške žene. (Obramba Sigeta pozna še dvoje hrabrih žen: žena Nikolaja Zrinjskega je zažgala smodnik, in njegova hčerka je umrla, da se je mogel nje ženin svobodno bojevati.)

»Marula« nam kaže slovansko junakinjo. Turška moč je spravila že več krščanskih dežel podse. L. 1475. se vržejo Turki na utrjeno mesto Lemno. Na obeh straneh padajo junaki. Toda Lemnjani ne omagajo; vodi jih navdušen vitez, ki se bije vedno v prvih vrstah; tu ga zadene puščica in pade mrtev. Četa začne bežati, Turki prodirajo. Naenkrat pa stopi med obupano četo Marula, hči padlega zapovednika in navduši junake za boj. »Marula sem, Marula, hči vašega junaškega zapovednika in vredna hočem biti svojega očeta,« pravi. »Junaci, bratje, Slavjani! Ne tamnite slave naroda! Pred vami stoji šibka, boja ne navajena deklica, pa pred vami če planiti na sovražnika in zmagati ali pasti. Gotovo vam ni volja, da prekosi v hrabrosti vas vojake junake... Za mano na vraga!...« Tako jim govori. Z vsilo se vržejo junaki na Turke. Spomin na hrabrega voditelja in zgled Marule jih vodita k zmagi. Lemna je prosta, Turki leže mrtvi po tleh... »To je storila hrabra Marula — Slavjanka,« se glasi konec.

Zahtevajte Zvezdno cikorijo!

Tudi snov te povesti je zajeta iz naše južne zgodovine in kaže slovanski in ženski ponos pisateljice.

»Tverdislav« je snov iz ruske zgodovine, iz časa boja za svobodni Novgorod. Stari posadnik Tverdislav, ki mu je pravica nad vse in bogastvo nič, je obsodil bojara Pulovskega v ječo zaradi njegovih pregreh. Vse veliko bogastvo ga ni moglo pravici oteti. V ječi kolne in kliče pekel na pomoč, da se maščuje nad Novgorodom, češ: »kar storim, je prav, saj nisem norec, da bi poslušal po otročje na to, kar vi imenujete »vest« ... Oj, ti posadnik, čutiti češ mojo osveto, čutiti češ, kaj zamore moje zlato.« Res pride do upora v Novgorodu proti Tverdislavu, toda Tverdislav se ne boji, ne beži. Star je in slaboten in se da odnesti na dvor Jaroslava, da se tam rzsodi, kje je pravica. Izkaže se, da je Pulovski ljudstvo podkupil, Tverdislav je nedolžen. Da bi njegova oseba ne bila v nesrečo mesta, da bi se vrnila sloga — odide Tverdislav v samostan in moli za Novgorod in za njegovo srečo.

Povest je polna lepih misli in kaže podkupljivost in nehvaležnost ljudstva, na drugi strani pa zmago pravice in veliko ljubezen starega posadnika, ki mu je svoboda domačega mesta nad vse.

»Boris.« Snov je zajeta iz prve bolgarske zgodovine. Ciril in Metod sta pridigovala krščanski evangelij v slovanskem jeziku, le bolgarski car Boris se je dolgo ustavljal krstu. Naenkrat pa ga je pogled na sliko poslednje sodbe tako prevzel, da se je dal krstiti in z njim cel dvor¹⁾.

»Rožmanova Lenčica« je narodna snov. Pod naslovom stoji v oklepaju (Po narodnoj pripovedki). To je zadnja tiskana povest, ki jo je pisateljica doživela, in kaže, da bi bila Josipina Turnogradska počasi prešla iz zgodovinskih snovi na narodno domače polje.

Sveti večer je. Sveti mir je razlit čez hrib in plan. Mlada lepa Gorenjka vliva svinec. Najprej potegne iz vode putko. Ni zadovoljna. Potem vlije — stolec. Ne ve, kaj bi to pomenilo. Tretjič se ji vlije prstan. »Pobesi se krasna glavica« ... Tak je božič. Lepega pomladanskega jutra sreča Lenčica pri studentu lepega fanta Pavla. »Zlila se je duša v dušo.« Zaljubila sta se.

¹⁾ Kakor vidimo, je zajemala Josipina Turnogradska zgodovinske snovi iz vseh slovanskih narodov. To je bilo tem lažje, ker so tedanji časopisi prav o starejši zgodovini Slovanov mnogo pisali.

Toda takrat udari glas, da je Turek v deželi. Rožman je svoboden kmet v Češnicah in bi moral, kakor drugi nad Turka. Toda Rožman je star in nima sina; ima več hčerk, »najumnejša je Lenčica verla«. Ponudi se, da pojde ona kot mož proti Turkom na boj. Dasi nerad, ji oče privoli. Na Blejskem otoku se poslovita Pavel in Lenčica in si pred oltarjem obljubita, da se tu poročita, ako se ona srečno vrne. Lenčica je bila prav lep vojak in mladi vojaki so se začeli zanjo zanimati; bila je nevarnost, da izvedo njeno skrivnost. Vojaški tabor je bil ob Donavi. Tu pride povelje, da sme oni domov, ki prvi Donavo na konju preplava. Lenčica se vrže s konjem v Donavo in je prva na drugi strani. Tam sname čepico in dve rumeni kitici jej mahnete po plečih. Obrne se proti strmečim tovaršem in jim reče smehljaje: »Ste imeli lepo tičico pa niste znali deržat jo.« Lenčica pride tako srečno domov in na Blejskem otoku se poroči s Pavlom. »I stari Triglav veselo kipi v nebo oznanovaje slovenskomu narodu, da se obhaja večna zaveza njegove verle junakinje s Pavlom ...«

V te kratke povestice je vložila pisateljica svoje vzore in nazore. Med stavki najdemo polno krepkih moralnih misli n. pr.: »o morečno zlato! ti podkopuješ serca, ti gospoduješ čez ljudstva, ti jih storiš neme in potrpežljive kakor ovčice, ali pa jih razjariš, ko divjo besno zverino.«¹⁾ Zelo lepe so tudi primere n. pr. »Kakor hrumeče morje, katero dviga burja veršeča, da se njega gromeči valovi valijo v propade i zopet na kvišku veršijo — tak se trume goste vale posadniku nasproti.«²⁾

¹⁾ Tverdislav, Zora 117.

(Dalje prihodnjič.)

²⁾ Tverdislav, Zora 118.

*Ljubljanska žitna kava —
pijača najbolj zdrava!*

v korist obmejnim Slovincem!

Našim malčkom

ZOFIJA PODLIPSKA:

Nebeška Rosa.

(Dalje.)

Hitro odnesi deklico pod milo nebo!« je dejala nebeška Rosa, »kajti tvoja vroča želja se bo izpolnila. Zbuditi hočem Urško.«

Blaže je storil, kakor mu je ukazala. Mesec je plaval na nebu med velikimi zvezdami. Na vzhodu je žarela zgodnja danica. Nič ni Blažeta plašilo. Po nebu in po zemlji se je razprostirala tolažba in nada.

Bela postava je stopila med zvezde. Trava pa je bila poškopljena z roso. Cvetlice okoli Urške so se lesketale od rosnih demantov in so poljubljale čelo in oči Urškine.

Jel se je delati dan, in ko se je zasvetil prvi solnčni žarek, je padel na Urškino čelo. Ona je odprla velike začudene oči...

»Urška! Ti si živa?« Blaže je zavriskal, ona pa se ni na nič spominjala in je odgovorila:

»Ali je to kaj čudnega, Blaže?«

In pomagal ji je hitro iz krste, predno je mogla opaziti, kje da je. Potem pa jo je odnesel kakor malega otroka hitro domu. Revica je bila slaba in se ni branila. Ko so jo doma položili na posteljo, je sladko zaspala. Potem pa so ji dali jesti, in kmalu si je opomogla. Polagoma so ji povedali, kaj se je z njo zgodilo...

Povodni mož se je med tem potopil na dno svojega kraljestva, kjer ima prekrasnih čarovnih gradov brez števila. Ti gradovi in te palače so okrašene z zlatom in biseri, s povodnimi cveticami in pisanimi školjkami. Toda v nobeni teh palač mu ni ugajalo. Plaval je dalje in dalje, dokler ni priplaval v širno morje. Tam je zarjul, da je odmevalo od bregov. Spet je bil divja pošast, še stokrat hujša, nego kakor se je pojavil Blažetu. Divjal je po valovih in zdel se je brezkončen...

Tam se je srečal s prav tako ogromnim duhom, z Zrakom. Objela sta se, a ni mogoče reči, ali sta se poljubljala, ali sta se borila. Le toliko je gotovo, da je iz tega objema nastal grozen

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

vihar, ki je razsajal par dni na morju in razbil veliko število ladij in uničil mnogo ljudi.

Nad vodami se je spet razpenjalo modro jasno nebo. Povodni mož je bil utrujen. V podobi megle je odplaval na slemena gorá, da obišče svojo mater, skalno boginjo.

Sprejeli so ga prav prijazno in odpeljali v materin kristalni grad, svoj rojstni kraj. Prišel je materi povedat, da je hotel vzeti deklico človeškega rodu, ki mu je bila pa ugrabljena.

Mati je zmajala s svojo krasno, večno mlado glavo; čudila se je, da mu je kaj takega prišlo na misel.

»Kaj pa so ljudje?« je vprašala. »Bili smo davno pred njimi in bomo, ko jih davno več ne bo.«

»Toda naše življenje ni, kakor je človeško življenje,« je ugovarjal sin. »Mi živimo dolgočasno, ljudje pa imajo v svojem življenju neizmerno bogastvo. Ko lovim njih duše pod vodo, večkrat spoznavam, kaj so solze, kaj je hrepenenje po takem življenju. In zahrepenel sem imeti eno tako dušo. Pri neki povodnji sem imel tako dušo že v naročju. Iz njenih otroških oči je sijalo cvetje cele zemlje. Otrok je še bila. Hotel sem, da bi se ta cvet popolnoma razvil. Toda nebeška Rosa mi je ugrabila ta cvet. Zdi se mi, da je nebeška Rosa med nami prirodnimi duhovi še najbolj podobna človeški duši. Naj mi bo torej ona nadomestilo, naj ona postane moja družica!«

»Rada ti dam svoj blagoslov,« je dejala mati, kajti rada imam nebeško Roso. Toda pojdi še k očetu in ga poprosi blagoslova!«

Povodni mož je odplaval v podobi megle k očetu. Ta je bil kralj viharja. Prebival je v železnem gradu na magnetni gori. Na glavi je imel krono iz bliskov, v roki pa grom namesto žezla.

Ko je povodni mož povedal, po kaj je prišel, se je oče razjezil, da se hoče povodni mož družiti z ljudmi in si med njimi išče družice. Povodni mož je hitro zapustil grad svojega očeta, pa se je hitro skrnil v svojo domačijo, v »Hudičev vrtinec«.

Doma je jel povodni mož preišljevati, kje bi našel nebeško Roso. Pogosto jo je videl stopati z meseca, z zvezd, pa spet, ko se je delal dan, od zemlje proti jasnemu solncu. Njena roditelja sta bila Dan in Noč. Ko sta se v mraku ali zjutraj srečavala in si podajala roke, je bila Rosa med njima. Rada je imela oba. In ta trenutek je bil najkrasnejši za vse stvarstvo. Včasih pa Rosa ni mogla priti na tak sestanek. To je bilo takrat, kadar je divjal

kralj viharja. Tega se je Rosa bala, pred njim se je skrivala in zagrinjala svoje obličje. V takih časih je šla obiskat mater povodnega moža globoko tja v njeno skalno zatišje.

Ko se je povodni mož v svoji lepi hiši dovolj najokal, je prišel spet na površino pogledat, kaj se godi po svetu. Rose pa ni zagledal. Nebo je bilo pokrito z oblaki, dež je šel in veter je neprijetno pihal. Zemlja je bila z vodo preplavljena, reka je narasla in je bila kalna in deroča. Veter se je igral s čolni kakor z orehovimi luščinami.

Slednjič je nehal iti dež. Sinovi zraka in vsi vetrovi so začeli plesati po zemlji in nad njo. Pometli so vse oblake in očistili nebo, da se je spet lesketalo v jasnomodri barvi. Potem pa je šel spat vsak v svojo palačo.

Prišla je krasna noč, in cela zemlja je drhtela krasote. Na nebu so trepetale zvezdice. In v tihi noči je plul Blaže na plavu po reki. Ko ga je valovje neslo mimo rojstne hišice, je videl v oknu Simonove bajte brleti lučico. To ni bila zvezdica, le Urška je predla.

Povodni mož je tičal v tistem času med vrbami na bregu. Ko so se plavci oddaljili, je zlezal iz skrivališča in se približal kočici. Skozi okno je videl Urško, ki je smehljajoč sedela pri delu.

(Dalje prihodnjič.)

• LISTEK. •

Mrzle juhe, pripravljene iz piva, vina, sadja ali mleka, so v vročem poletju zelo osvežujoča jed, ki pogasi žejo mnogo bolje, nego vsaka pijača. — Enako osvežujoče in še hitreje pripravljene so rdeče jagode in borovnice, ki jih operemo, potresemo s cukrom in polijemo z mlekem. Na Danskem dajejo to sadje po leti kot desert v globokih krožnikih, poleg pa vrček smetane. Tudi pri nas so priljubljene rdeče jagode s spenjeno smetano. — Da pa dosežejo mrzle juhe svoj smoter t. j., da v resnici ohladijo, morajo priti na mizo res mrzle, ne pa mlačne. Zato je najbolje, če jih denemo na led, če pa tega ni, pa v hladno vodo, ki jo večkrat menjavamo. Bog pa varuj, devati v juho led, če ni umeten, iz destilirane vode!

Mleko se ne prismoči, če ga denemo kuhat v mokro posodo. Izplaknimo torej vedno lonec z vodo, predno vlijemo vanj mleko kuhat. Da mleko ne prekipi, kadar zavre, namažimo notranji rob posode s surovim maslom.

Lasé si ljudje mažejo navadno z različnimi dišečimi olji ali pomadami; ako so te maščobe rastlinske, vplivajo vedno zelo slabo, ker se razkrajajo,

postanejo žaltave in dajejo raznim glivicam in bacilom najboljše polje, da se razvijajo in uničujejo lase. Najboljše mazilo je vazelin, ta se nikoli ne kvari.

Glavnata solata. Solata, posebno pa glavnata, je zelo priljubljena jed, posebno po leti, ker osvežuje in hladi. Na Francoskem in na Nemškem jo servirajo kot posebno jed. Pri nas v Avstriji pa jo dajemo k mesu. Priljubljen dodatek so mehko ali trdo kuhana jajca. — Na Nemškem mešajo ponekodi vánjo pečen špeh in podajajo celó kisló ali pa tudi sladko mleko! Mi se seveda najbrže s tem načinom ne bi sprijaznili. — Solato moramo potem, ko jo operemo, popolnoma posušiti, ker vodne kapljice ne pusté, da bi jesih in olje proniknila v solato. Napravimo jo pa neposredno predno jo serviramo, kajti če dolgo stoji, upade in ni dobra. Najprej vlijemo nánjo jesih ali pa limonov sok, kajti če damo poprej olje (ali saló), ne more jesih v liste. — Napravimo pa tudi lahko omako iz olja, popra, soli, mleka, jesiha ali citronovega soka in z njim zmešamo solato. Nekateri solato tudi osladé s sladkorjem, pa vsak tega nima rad, okusi so pač različni. Na Ruskem raztepejo omako iz mleka, finega jesiha, sladkorja in soli, zmešajo s tem solato in potresejo s sesekljanim poprom (Dillkraut). Drugi ga potresajo s pehtranom, krebuljo (Kerbel), bedréncem (Pimpinelle), krešo, drobnjakom in peteršiljem, ki se lahko poljubno mešajo.

Madeže od smole odpravimo z obleke, če jih namažemo s čistim terpentinovim špiritom. Nato jih drgnemo s pivnikom in umijemo z vodo, kjer smo raztopili malo volovskega žolča.

Zahtevajte izključno le Kolinsko cikorijo, ker je le ta edini slovenski izdelek. Ni druge slovenske tovarne za cikorijo in zato tudi druga cikorija ne more biti in ni slovenski narodni izdelek. Uvažujte to, cenj. kupovavke, in gotovo se bodele odločile kupovati le Kolinsko cikorijo. — Za listke, ki so pod pokrovcem te cikorije, dobite zastoj »Slovensko Gospodinjó«, ako pošljete te listke Kolinski tovarni v Ljubljani. Slovenke! poslužite se te ugodne prilike, naročite si brez denarnih stroškov list, ki Vam nudi podučno in tudi zabavno berilo. Kupujte Kolinsko cikorijo, podpirajte slovensko, narodno podjetje, privoščite zaslužek slovenskim delavkam v slovenski tovarni, naročajte in priporočajte svoj list »Slovenska Gospodinja«!

Vsaka slovenska rodbina bi naj imela naročen **Slovenski Ilustrovani Tednik**, ki je najbolj zanimiv in zabaven slovenski časopis. Naročite ga! Razširjajte ga!

Zemlja

je vlažna in hladna, tudi poleti. Kdor se veliko giblje na prostem, je torej lahko izpostavljen prehlajenju, skrninastim in protinovim bolečinam. Pozimi je v stanovanjih pogostoma prepih, niso dovolj, ali pa so preveč razkurjena in vlažna. Tudi tukaj vedno prežijo skrninate, protinove bolečine, grlobol, zobobol, bolečine v prsih, pehanje od strani in nekatere druge bolečine.

Če imamo v takih slučajih doma dober, preizkušen izdelek, ga takoj uporabimo, ko se pojavi prva bolečina, in zlo izgine. O dobrih domačih zdravilih dokazuje le resnica iz ust izkušanih ljudi več, nego vsako koristno hvalisanje. Taki izborni, preizkušeni izdelki so, kakor vemo iz lastne izkušnje, Fellerjev bolečine pomirjujoči, zdravilni, krepilni fluid z znamko „Elsafluid“ in Fellerjeve odvajalne rabarbara kroglice z znamko „Elsa-

kroglice". En dokaz: Dr. Neugebauer na Dunaju VIII., Lavdonova ulica 42. piše: „Fellerjev fluid z značko „Elsafluid“ je bil od prijateljske strani priporočen 88 let staremu možu, ki je trpel na sklerozi arterij, da bi odpravil slabost mišic na nogah. Res mu je to vdrigovanje dobro služilo in izjavlja dotični gospod, da hodi sedaj bolje.“ Gospod dr. R. Schmied v Pitten, Nižje Avstrijsko, piše: „Fellerjevima obema Elsa-izdelkoma, zlasti z Vašim fluidom in Vašimi kroglicami sem dosegel krasne uspehe in sem ti sredstvi že mnogokrat priporočal!“

Povedati Vam hočem še tole, in sicer iz izkušnje: Dober tek, zdrav želodec imamo in nobenih bolečin, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne r-barbarakroglice z značko „Elsakroglice“. Poizkusite še Vi; to zdravilo urejuje odvajanje pospešuje prebavljanje, ublažuje krče in izboljšuje kri. 6 škatljic franko 4 krone, Fellerjev Elsafluid pa se dobi na poizkušnjo tucat za 5 kron. Izdelovatelj obeh izdelkov samo lekarnar **E. V. Feller** v Stubici, Elsatrg št. 297 (Hrvatsko).

Današnja moda zahteva

brezpogojno, da se
obleka zanesljivo in
: gladko zapenja. :

Kok-i-noor zaklopniki

so kar najbolj ploski in držé
pri vsakršnem gibanju telesa trdno; elastično pero omogo-
čuje, da se obleka lahko, toda nikdar sama ne odpenja.

Edino najvišja odlikovanja!

Dragocena darila!

Slovenske * Skrbite gospodinje! za dobro čtivo svoji rodbini!

Naročite torej „Slovenski Ilustrovani Tednik“,
ki je najbolj zanimiv in zabaven slovenski časopis.
Izhaja v Ljubljani in stane četrtletno le 2 K.

Knjigarna L. Schwentner

v Ljubljani, Prešernova ulica šte. 3

**Neobhodno potrebni
knjigi za slovenske
gospodinje!**

priporoča slovenskim gospodinjam sledeči knjigi:

Dobra gospodinja.

Spisala Minka Govekarjeva.

V tej knjigi najde s časom napredujoča gospodinja vse, česar potrebuje. Obsega navodila, po katerih je ženi in materi skrbeti za duševni in telesni blagor svoj, svojih otrok in svoje družine. Pisateljica označuje tudi stališče žene v prečem protialkoholskem vprašanju in že upošteva celo naše najnovije gospodarsko vprašanje o prometu s tujci. Skratka: Gospodinja, ki se bo ravnala po tej knjigi, postane v resnici trdna opora naše narodnosti.

Cena elegantno vezani knjigi K 2-80, po pošti K 3-.-.

Dobra kuharica.

Spisala Minka Vaslič-Govekarjeva.

Drugi, pomnoženi tatis.

Obsega na 576 straneh 1327 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana. zadošča torej zahtevam in potrebam tudi najfinjše kuharice.

Priznana najboljša kuharska knjiga.

Slovenke, kupujte jo in kuhajte po njenih navodilih, in ne bodete se kesale!

Cena K 6-.-, po pošti K 6-55.

**Cefire
1913****Ne smete pozabiti,**

da dobro in pristno barvno blago vsakdo direktno pri izdelovaltelju najbolje in poceni kupi.

**Kanafase
1913**

Kdor rabi lanene in bombažaste kanafase, cefire, rjuhe, damaste, batiste, svilo, atlase, blago za dame in gospode, platno, brisače in druge tkanine, naj se obrne na znano krščansko trvdko

Jaroslav Marek ročna tkalnica šte. 70.

v Bistrem pri Novem mestu ob Met. Češko.

Vzorci se pošiljajo zastonj in (poštne prosto.

V zalogi imam tudi veliko množino ostankov cefira, delena, kanafasa itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 16 K. prve vrste za 20 K. najfinjše vrste za 25 K franko po povzetju. — Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — Srajce za gospode iz cefira in oksforda 1 komad po K 1-80, 2-20, 2-60, 3-.-, 4-.-, in 4-50. — Odjemalcem najmanj 6 sraje pošljem poštne prosto. — Pri naročilih zadošča navedba širine vratu. — Dopisuje se slovensko.

V enem letu nad 300 priznalnic od Slovencev.

Schneider & Verovšek Ljubljana, Dunajska c. 16

trgovina železnine na debelo in na drobno

priporoča svojo bogato in novo urejeno zalogo kuhinjske oprave kakor: litoemajilirano posodo in emajilirano pločevinasto posodo najboljše kakovosti z znamko »Superior« pod jamstvom, kuhinjsko orodje, železne in medene postelje, železne umivalnike prav čedno izdelane, blagajne in sploh vse, kar se rabi v hiši in kuhinji, dobi vsaka gospodinja v veliki izbi in v najboljši kakovosti. — Zmerne cene!

Alojzij Vodnik
kamnoseška industrija
Ljubljana

Splošni kamenarski proizvodi

Krasne plošče za pohištva

iz 30 vrst svetovnih marmorjev

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Do. niška glavica 2.000.000 K.

Stritarjeva ulica št. 2

Rezervni fond okroglo 1.000.000 K.

Podružnice v Spletju, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju

in agencija v Gradežu.

Sprejema vloge na knjižice
in na tekoči račun ter jih obro-
stuje od dne vloge po čistih

4 ³/₄ %

Priloga promese Tiskih srečk

:: Glavni dobiček 180.000 K. ::

Josip Glup

v Ljubljani, na Starem trgu

priporoča

svojo veliko zalogo

narejenih oblek.

Dobro blago.

Nizke cene.

„Adrija“

Drogerija. * Fotomanufaktura.

B. Čvančara, Ljubljana, Selenburgeva ulica

ima v zalogi

priznana izborna sredstva

za negovanje kože.

Cvetlični sneg.

Različna toaletna mila, parfumi i. t. d.

≡ Špedicija in komisija ≡

„BALKAN“

Podružnica: Ljubljana, Dunaj. cesta 33

v „Prvem ljubljanskem javnem skladišču“.

Centrala v Trstu.

== Prevažanje blaga in pohištva. ==

Selitve s patent. selitvenimi vozovi

Skladišče. na vse strani. Zacarinanje.

Zmerne cene!

Točno in solidno!

➔ **5000 K zaslužka** ➔

plačam onemu, ki dokaže, da moja čudežna zbirka

300 kosov za samo 6 K 50 v

ni priložnostni kup in sicer: 1 prava švicarska **sist. Roskopf-pat. žepna ura**, dobro idoča in točno regulir. s pisмено 3 letno garancijo tovarne, 1 amerik. doublezlata verižica, 2 amerik. doublezlata prstana (za gospoda in damo), 1 angl. pozlačena garnitura (mansetni, ovratniški in prsni gumbi) 1 amerik. žepni nož (5 delni), 1 eleg. bela kravata (barva bela po želji naj-novejše fazone), 1 krasna kravatna igla s similibriljantom, 1 krasna damska broša (zadnja novost), 1 koristna popotno-toaletna garnitura, 1 elegantna prava usnjata denarnica, 1 par amerik. boutonov z imit. draguljem, 1 pat. angl. vrem. barometer, 1 sal. album z 36 umetniškimi in najlepšimi razgledi sveta, 1 krasni ovratni in lasni koljer iz pravih orientalskih biserov, 5 indijskih proroških hudičkov, ki zabavajo celo družbo, in še 250 različnih predmetov, ki so v vsaki hiši potrebni in nepogrešljivi, gratis. Vse skupaj z eleg. sistem Roskopf žepno uro vred, ki je sama dvojnega vredna, stane **6 K 50 v.**

Dobi se po povzetju ali proti predplačilu (tudi znamke se sprejmejo) od:

J. GELB, razpošiljalnica Novi Sandec 204.

Če se naročita 2 zavoja, se **6 najfinejših platnenih žepnih robcev** zastonj pridene. Za neugajajoče denar brez vsega takoj nazaj, tako da je vsak riziko izključen.

Pozor!

50.000 parov čevljev! — 4 pari čevljev samo K 9.—.

Zaradi zastajanja plačil več velikih tovarn naročeno mi je bilo, veliko množino čevljev razprodati globoko pod ceno izdelovanja. Prodajam tedaj vsakemu

2 para moških in 2 para ženskih čevljev

za zavezati, usnje rujavo ali črno, galoširane z močnimi zbitimi usnjatimi podplati, elegantna najnovejša oblika. Velikost št. —. Vsi 4 pari stanejo samo K 9.—. Pošilja se po povzetju.

J. GELB, razpošiljalnica čevljev Novi Sandec 204.

Zamena dovoljena, tudi denar se povrne.

Višjega štab. zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhosto, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in nagluhost, tudi ako je že zastarano.

Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi.

Dobiva se samo v lekarni na Novem trgu v Celovcu.

Redka prilika!

Neka tovarna, ki je trpela vsled povoduji, mi je poverila razprodajo rešenega blaga, več tisoč kosov krasnih, gorkih

flanelastih odej

najnovejših vzorcev in lepih barv. Vodni madeži se komaj poznajo. Odeje so primerne za vsako gospodinjstvo. Dolžina 190 cm, širina 135 cm. Razpošiljam po povzetju in sicer: **3 lepe flanelaste odeje modnih barv in vzorcev za 9 K, 4 odeje (konjske) za 10 K.** — Kdor bere to ponudbo, naj takoj naroči — in ne bo se kesal.

M. BEKERA, Nachod (Češko).

Edina

je

najokusnejši

in edino

pristni slovenski izdelek